

Igre za poticanje vještina fonološke svjesnosti:

Slogovno stapanje i raščamba

Igra DOVRŠI RIJEČ: Jedan igrač izgovara početak riječi, a drugi kraj (npr. ba – **ka**, pa – **pir**). Krenite od dvosložnih riječi.

Igra LUPKAJMO SLOGOVE: Izgovarajte djetetu riječi s različitim brojem slogova. Dijete treba ponoviti svaku riječ tako da ju rastavi na slogove uz lupkanje. Možete pljeskati, lupati nogama u pod, kuhačom po loncu, pucketati prstima, udarati loptom. Treba lupiti onoliko puta koliko je slogova u zadanoj riječi. Krenite od dvosložnih riječi (*rupa*), prema trosložnim riječi (*jagoda*, *drveće*) i na kraju jednosložnim riječima (*puž*, *mrav*).

Proizvodnja rime

Igra SMISLI PJESMICU: Izgovorite djetetu neku riječ i pitajte s kojom se riječju ona rimuje. Zapišite sve rime i na kraju pokušajte smisliti vlastitu pjesmicu koja će uključivati osmišljene parove riječi.

Izdvajanje prvog glasa u riječi

Igra ČOVJEČE, KOJI JE PRVI GLAS?: Uzmite igru Čovječe, ne ljuti ili neku drugu društvenu igru s poljima i bacanjem kockice. Kada igrač baci kockicu, dobiveni broj označava broj riječi kojima treba odrediti početni glas. Riječi zadaju suigrači (ako igrač dobije broj dva, mora odrediti prvi glas u dvije riječi: *sir*, *patka*). Koliko početnih glasova točno odredi toliko se polja pomiče. Pobjednik je onaj koji prvi dođe do cilja.

Igra IDEM NA PUT: Pravite se da idete na putovanje i da sa sobom možete ponijeti samo one stvari koje počinju na zadani glas (npr. Na put možemo ponijeti samo stvari koje počinju na glas *B*. Što ćemo spremiti u kofer? *Balon*, *bananu*, *brod*, *bicikl...*).

Igra GLASOVNA SLIKOVNICA: Uzmite 30 listova bijelog papira. Na svaki list papira, u gornjem lijevom kutu napišite veliko tiskano slovo abecede (možete i malo tiskano). Izrežite slike iz reklamnih letaka, kataloga, časopisa ili neka ih dijete samo nacrtati i zalijepite na listove s odgovarajućim početnim glasom. Na taj način se kod djeteta razvija i svjesnost o povezanosti slova i glasa.

Glasovna sinteza

Igra TAJNA ŠIFRA: Zamislite da ste tajni agenti ili špijuni i morate komunicirati tako da riječi govorite tajnom šifrom kako vas zlikovci ne bi razumjeli. Riječi izgovarajte glas po glas – dijete treba slušati i

izgovoriti cijelu riječ. Na ovaj način možete vježbati i glasovnu analizu tako da dijete izgovara riječi glas po glas, a vi onda glasove morate spojiti u riječ.

Igra DETEKTIV: Potrebna vam je slika na kojoj ima više predmeta – možete iskoristi slike iz slikovnica, reklamne letke, fotografije, bojanke ili jednostavno umjesto slike možete iskoristiti sobu i predmete u njoj. Vi izgovarate riječ glas po glas. Dijete treba prepoznati o kojoj se riječi radi i pronaći odgovarajući predmet na slici ili u sobi. Pronađene predmete dijete može označiti na slici flomasterom, žetonima ili jednostavno pokazati prstom.

Igra BUM: Ovom igrom možete vježbati i sintezu i analizu glasova. Bit će vam potrebni štapići ili slamke ili papirići i jedna čaša ili kutija. Na štapiće možete nacrtati određene predmete ili životinje. Ako nemate štapiće, možete nacrtati na papiriće pa zalijepiti na slamke. Na nekoliko štapića ili papirića napišite BUM. Štapiće stavite u neprozirnu čašu tako da su sličice prema dolje (ne može se vidjeti što je na kojem štapiću). Štapići se izvlače jedan po jedan. Kada jedan igrač izvuče sličicu, mora reći od kojih se glasova sastoji (npr. R-I-B-A), a drugi igrač mora pogoditi o kojoj se riječi radi. Ako točno odgovori osvaja papirić. Ako igrač izvuče BUM, mora sve osvojene štapiće vratiti u čašu. Odredite koliko bodova je potrebno za pobjedu, npr. pobjednik je onaj koji prvi skupi 10 štapića. Ako nemate štapiće ni slamke, možete samo papiriće staviti u neku kutiju ili kapu pa iz toga izvlačiti.

Glasovna analiza

Igra NAĐI KUĆICU: Možete nacrtati kućice s različitim brojem prozora (jedna ima tri prozora, druga četiri itd.). Broj prozora će označavati broj glasova u određenoj riječi. Sličice različitih predmeta ili životinja možete isprintati, nacrtati ili izrezati iz reklamnih letaka. Dijete svaku sličicu treba razdvojiti na glasove i nalijepiti ispod odgovarajuće kućice (npr. P-A-S živi u kućici s tri prozora). Dijete može i samo crtati sličice. Umjesto kućica možete uzeti i čaše i svaku označiti odgovarajućim brojem.

Igra DOĐI DO CILJA: Uzmite neku igračku ili figuricu koju dijete voli. Napravite put koji se sastoji od onoliko polja koliko glasova ima zadana riječ. Kako dijete govori glasove koji tvore riječ tako pomiče igračku ili figuricu do cilja.

Igra PRONAĐI PREDMETE: Djetetu možete sakriti igračke ili predmete po kući koje ono treba zatim pronaći. Kada pronađe određeni predmet, da bi ga mogao uzeti, treba reći od kojih se glasova sastoji. Na kraju možete napraviti i popis pronađenih predmeta.

Prilikom rastavljanja riječi na glasove dijete može nizati perlice (za svaki glas jedna perlica), rezati sličicu na onoliko dijelova koliko ima glasova (npr. sličicu KUĆE treba izrezati na 4 dijela), može graditi tornjeve od lego kocaka za svaku riječ. Djetetu znatno pomaže kada glasove u riječi predstavite konkretnim predmetima.

Iskoristite različite materijale kako bi djeci bilo zabavno; slažite riječi tako da izrađujete slova od plastelina, koristite kartice sa slovima, pišite riječi u pijesku, brašnu, kukuruznoj krupici. Na taj način se razvija i svjesnost o vezi između slova i glasa.

Iskoristite i tehnologiju: poslužite se ICT-AAC aplikacijama poput Glaskalice ili pišite s djetetom riječi na kompjuteru.

- *dio aktivnosti preuzet iz Posokhova, Ilona (2019). 200 LOGOPEDSKIH IGARA - Zabavne igre i aktivnosti za razvoj govora*